

**ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
АКТАНЫШСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

пр. Ленина, дом 17, с.Актаныш, 423740

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АКТАНЫШ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**

Ленин пр., 17 йорт, Актаныш ав., 423740

Тел. (85552)3-44-22, факс (85552)3-44-14, E-mail: mail.Aktanish@tatar.ru, www.aktanysh.tatarstan.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР
№ _____

«Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районында 2021-2025 елларга яшьләр сәясәтен үстерү» программасын раслау турында

Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районында яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыру максатларында, Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. «Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районында 2021-2025 елларга яшьләр сәясәтен үстерү» муниципаль программасын (алга таба - Программа) расларга.
2. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көнненнән үз көченә керә һәм Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында (<https://pravo.tatarstan.ru/>), шулай ук Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталында Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә (<https://aktanysh.tatarstan.ru/>) урнаштырылырга тиеш.
3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Актаныш муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенең социаль мәсьәләләр буенча урынбасары Л.Ф.Нурлыевага йөкләргә.

**«АКТАНЫШ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНДА
2021-2025 ЕЛЛАРГА ЯШЬЛӘР СӘЯСӘТЕН ҮСТЕРҮ»
МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАСЫ**

Программа паспорты

Программа атамасы	«Актаныш муниципаль районында 2021-2025 елларга яшьләр сәясәтен үстерү» муниципаль программасы
Программаны эшләү өчен нигез	«2019-2021 елларга Татарстан Республикасында яшьләр сәясәтен үстерү» дәүләт программасын раслау турында» 2019 елның 5 мартындагы 158 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары
Программаның дәүләт заказчысы	Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Башкарма комитеты
Программаның дәүләт заказчы-координаторы	Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Башкарма комитеты
Программаның төп эшләүчесе	Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге
Программаның башкаручысы	Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге; Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлеге; Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Башкарма комитетының «Мәгариф идарәсе» МКУ;
Программаның максатлары	Яшьләргә әхлакий һәм патриотик тәрбия бирү өчен шартлар тудыру юнәлеше. Актаныш муниципаль районы балаларында һәм яшьләрендә гражданлык тәңгәллеге, югары патриотик аң, Ватанга тугрылык, конституцион бурычларны үтәүгә әзерлек, толерантлык формалаштыру. Яшьләрне интеллектуаль үстерү, сәнгать һәм фәнни-техник ижатка ярдәм итү. Яшьләр, спорт һәм яшьләр сәясәте үсеше өчен шартлар тудыру. Район яшьләренең мәгълүмати ихтыяжларын канәгатьләндерү өчен шартлар тудыру.
Программаның бурычлары	1. Яшьләрнең социаль үсеше белән идарә итү, аның ижади потенциалын куллану, яшь буынның тормыш сыйфатын күтәрү өчен шартлар тудыру. 2. Яшьләрне патриотик тәрбияләү системасын үстерү һәм модернизацияләү. 3. Инфраструктураны ныгыту һәм яшьләр сәясәте учреждениеләренең нәтижелелеген арттыру.

	4.Яшь буынның тормыш сыйфатын күтәрү һәм үстерү өчен уңай шартлар тудыру, авыр тормыш хәлендә калган балаларга ярдәм итү.
Программаны гамәлгә ашыру сроклары	2021-2025 еллар
Программаны финанслау чыганақлары	Муниципаль бюджет, Татарстан Республикасы бюджеты акчалары, бюджеттан тыш чыганақлар
Программаны финанслау күләме	2021-2025 елларга программаны финанслау күләме 16433,0 мең сум тәшкит итә, шул исәптән: 2021 ел - 3286,6 мең сум 2022 ел - 3286,6 мең сум 2023 ел - 3286-6 мең сум 2024 ел - 3286-6 мең сум 2025 ел - 3286-6 мең сум Программаны финанслау күләме фаразланган характерда һәм агымдагы елга һәм план чорына жирле бюджетны формалаштырганда ел саен аныкланырга тиеш.
Программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижәләре	Көтелгән соңгы нәтижәләре: Социаль-икътисады үзгәртеп коруларда яшьләрнең ролен арттыру. Интеллектуаль, әхлакый һәм ижади потенциалны арттыру, милли үзаңны үстерү, яшьләрнең гражданлык һәм патриотлығын үстерү. Яшьләрне эш белән тәэмин итү. Яшь буынның сәламәтлеген яхшырту. Яшьләр арасында жинаятьчелек, эчкечелек һәм наркомания дәрәжәсенең кимүе. Яшь гражданнарга мәгълүмати хезмәт күрсәтү. Яшьләрнең торак-көнкүреш шартларын яхшырту. Яшьләрнең эшлекле активлығы һәм эшчәнлеген үсеше. Сәләтле балаларны һәм яшьләрне эзләү, аларга ярдәм итү, аларның интеллектуаль һәм ижади потенциалын үстерү өчен шартлар тудыру; Патриотик берләшмәләрдә, клубларда торучы балалар һәм яшьләр санын арттыру; Балаларны һәм яшьләрне патриотик юнәлештәге чаралар белән жәлеп итүне арттыру; Эзләү хәрәкәтендә катнашучылар санын арттыру; Сәламәтләндерү лагерьларында хәрби-спорт һәм патриотик сменалар санын арттыру; Патриотик тәрбия өлкәсендә әзерләнгән белгечләр санын арттыру; Яшьләрнең рухи-әхлакый культурасы дәрәжәсен күтәрү; Яшьләрне армия хезмәтенә әзерләү эшен камилләштерү.

I. ПРОГРАММА ЧИШЕЛЭШЕНЭ ЮНӨЛТЕЛГӨН ПРОБЛЕМАНЫ ТАСВИРЛАУ

Балалар сәламәтлеге социаль-икътисадый, демографик һәм медик-биологик факторларның катлаулы бәйләнешләренең интеграль күрсәткече буларак формалаша, аларның иң мөһимнәре булып экологик хәлнең начараюы, тиешле дәрәжәдә һәм баланссыз туклану, мәктәптә, гаиләдә балаларны укыту һәм тәрбияләү шартлары һәм технологиясе, гаиләләрнең икътисади иминлеген киметү һәм жәмгыятьтә социаль киеренкелек белән бәйле стресс йогынтысы, зарарлы гадәتلәр таралу тора.

Яшьләрнең, социаль төркем буларак, үз социаль хәленең тулы мәгънәсә дә юк. Ул халыкның барлык проблемалары белән хәзерге яшь буынның үсеш дәрәжәсен чагылдыра торган яшь төркемен барлыкка китерә.

Яшьләр сәясәтен алга таба үстерү өчен, яшьләр даирәсендә булган проблемаларны алга таба хәл итү таләп ителә, бу «2021-2025 елларга Актаныш муниципаль районында яшьләр сәясәтен үстерү» муниципаль программасында чагылыш таба. Бу - яшьләр лидерларын ачыклау, тәрбияләү һәм үз-үзен җайга салу системасын камилләштерү; яшьләрнең хезмәт активлыгын арттыру һәм республиканың масштаблы иҗади проектларында катнашу; төрле категория яшьләр төркемнәрен үстерү өчен тигез старт мөмкинлекләре булмау; социаль тискәре күренешләргә профилактикалау һәм яшьләрнең сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру эшенең җитәрлек дәрәжәдә булмавы.

Халыкны спорт белән шөгыйльләнүгә җәлеп итү эшчәнлеге аеруча оптимальләштерүгә мохтаж, ул конкрет гамәлләргә (акцияләр, чаралар һ.б.), шулай ук иҗтимагый аңны үзгәртүгә юнәлдерелергә тиеш. Аерым алганда, модалы брендны, спорт, физик күнегүләр белән шөгыйльләнә, үз физик формасын саклый торган кеше имиджын булдырырга һәм популярлаштырырга кирәк. Сораштыру күрсәткәнчә, халыкны сәламәт яшәү рәвешенә җәлеп итүнең барлык юнәлешләре буенча бәяләре шактый түбән булган яшь буын моңа аеруча мохтаж.

Бу өлкәдә үсешнең төп юнәлешләре булып ял итүнең актив төрләре индустриясен үстерү, сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру буенча дөүләт һәм шәхси сектор арасында партнерлык мөнәсәбәтләре булдыру; аз тәэмин ителгән халык төркемнәре өчен физик активлыкны яхшырту чаралары; халык өчен спорт инфраструктурасы алу мөмкинлеге; ял итү-сәламәтләндерү үзәкләре төзү тора.

Өлеге проблемаларны хәл итү өчен түбәндәге чаралар үткәру максатка ярашлы булчак: яшьләр сәясәте өлкәсендә республика һәм муниципальара конкурслар, фестивальләр, программалар, олимпиадалар һ. б. проектлар оештыру; балаларны һәм яшьләрне сәламәтләндерү һәм эш белән тәэмин итү; студентлар хезмәт отрядлары хәрәкәтен оештыру; яшь гаиләләрнең торак проблемаларын хәл итү буенча эшчәнлекне тәэмин итү, күрсәткечләргә исәпкә алу һәм формалаштыру методологиясен эшләү, маркетинг тикшеренүләре, район карамагында булган яшьләр оешмалары эшчәнлеген тәэмин итү.

Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы яшьләренең кыйммәтле ориентацияләрен формалаштыруда гражданлык-патриотик тәрбиянең роле үсә, бу «2021-2025 елларга Актаныш муниципаль районында яшьләр сәясәтен үстерү» муниципаль программасында чагыла, анда программа чаралары кысаларында түбәндәге юнәлешләр системалаштырыла: патриотик тәрбия системасын модернизацияләү; гражданны хәрби хезмәткә чакырылганчы әзерләү чаралары; патриотик тәрбия өлкәсендә мәгълүмати, фәнни-теоретик һәм методик тәэмин итү.

II. ПРОГРАММАНЫҢ ТӨП МАКСАТЛАРЫ ҺӘМ БУРЫЧЛАРЫ

Программаның максаты - Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районында дөүләт яшьләр сәясәтен тормышка ашыру.

Куелган максатка ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

1. Яшьләрнең социаль үсеше белән идарә итү, районның конкурентлык сәләтен ныгытуда аның ижади потенциалынан файдалану, яшь буынның тормыш сыйфатын яхшырту өчен оптималь шартларны тәэмин итү.

2. Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы яшьләренә патриотик тәрбия бирү системасын үстерү һәм модернизацияләү.

3. Укучы һәм студент яшьләренең, шул исәптән икенчел эш белән тәэмин итү һәм студентлар хезмәт отрядлары системасы аша хезмәт активлыгының нәтижәле модельләре өчен шартлар тудыру, яшь буынның инновацион потенциалын һәм эшмәкәрлек активлыгын үстерү.

Әлеге бурычны хәл итү буенча чараларның нәтижәлелеге студентлар хезмәт отрядлары хәрәкәтендә катнашучы студентлар саны күрсәткече нигезендә бәяләнәчәк.

4. Яшьләрнең лидерлык сыйфатларын үстерү һәм яшьләр һәм яшьләр ижтимагый оешмалары инициативасы белән социаль әһәмиятле проектларга ярдәм итү, яшьләр ижтимагый оешмалары, хәрәкәтләре һәм аларның социаль проектларына ярдәм итү өчен шартлар тудыру.

Әлеге бурычны хәл итү чараларының нәтижәлелеге балалар һәм яшьләрнең чагыштырма авырлыгы, фестивальләр, конкурслар, олимпиадалар һәм яшьләрнең жәмәгать оешмалары колачлаган чагыштырма күләме күрсәткече нигезендә бәяләнәчәк.

5. Яшьләр инфраструктурасының үсеше һәм тотрыклы эшләве.

Әлеге бурычны хәл итү буенча чараларның нәтижәлелеге яшәү урыны буенча яшүсмерләр клублары, яшьләр үзәкләре белән колачланган балалар һәм яшьләр саны күрсәткече нигезендә бәяләнәчәк.

III. ПРОГРАММАНЫ РЕСУРСЛАР БЕЛӨН ТӘЭМИН ИТҮНЕ НИГЕЗЛӨҮ

2021-2025 елларга программаны финанслауның гомуми күләме район бюджеты хисабына 16433,0 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән:

2021 ел - 3286,6 мең сум

2022 ел - 3286,6 мең сум

2023 ел - 3286-6 мең сум

2024 ел - 3286-6 мең сум

2025 ел - 3286-6 мең сум

Программаны финанслау күләме фаразланган характерда һәм агымдагы елга һәм план чорына жириле бюджетны формалаштырганда ел саен аныкланырга тиеш.

IV. ПРОГРАММАНЫҢ ИКЪТИСАДЫЙ, СОЦИАЛЬ ҺӘМ ЭКОЛОГИК НӘТИЖӘЛӘГЕН БӘЯЛӨҮ

Программаны тормышка ашыруның социаль эффекты:

- яшьләрнең тормыш сыйфатын яхшырту, яшь кешеләрнең керем дәрәжәсен күтәрү;
- торак шартларын яхшырткан гаиләләр саны арту, республикада демографик өзгәртүне яхшырту;
- яшь буынның социаль хәле дәрәжәсен күтәрү;
- яшьләр арасында сәламәт яшәү рәвешен тотрыклы формалаштыру;
- яшьләр арасында хокук бозу, наркотикларга бәйлелек, эчкечлек, тәмәке тарту дәрәжәсенең кимүе;
- яшьләрнең республиканың социаль-икътисадый, ижтимагый-сәяси һәм социаль-мәдәни үсешенә керткән өлешен арттыру;
- патриотик, сәяси һәм гражданлык активлыгы, яшьләрнең житлеккәнлеген дәрәжәсен күтәрү;
- социаль әһәмиятле программаларда һәм проектларда катнашкан яшьләр санын арттыру;
- яшьләрнең хезмәт, эшмәкәрлек, ижади активлыгын күтәрү;
- яшьләрнең үз-үзен оештыру һәм үзидарә дәрәжәсен күтәрү.